

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

VIII. Calvinistarum in hoc Actu irreligiositas, & Catholicorum in eodem
devotio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Iudæis ex verbi diuinâ præscripto, fermentatum panem domi suæ habere. Neque eam cogitandum est, Ædæm hanc legem iufringere, & Agnum Paschalem cum pane fermentato comedere voluisse. Neque solum communis est panis, quem Caluinistæ viurpant sed nec mysterij illius, ad quod repræsentandum institutus est, ullam similitudinem habet. Catholicorum vero panis, ex antiqua Ecclesiæ traditione, cuius, præter Epiphanius, etiam Gregorius meminit, minutis Hostijs constat, si que rotundis, propterea quod ea figura sit perfecta & in orbis suo totum mundum repræsentet. Præterea ad Caluinisticum panem nulla adhibentur verba Sacramentalia, sed precatio dūtaxat aut mysterij Cœnæ declaratio: at apud Catholicos, sicut loquitur D. Ambrosius, panis sit corpus Christi vi verborum Iesu Christi, dicentis. *Hoc est Corpus meum, Hic est sanguis meus.* Nam quemadmodum non est satis, de Baptismo institutione concionem habere, sed adhibenda sunt verba Sacmenta iā quibus Baptismus perficitur: ita nec de Cœna concionari sufficit, sed pronunciare oportet verba Euchastiam efficientia, quibus vius est Dominus Panem istum inquit D. Cyprianus, quem Dominus discipulis poterat, omnipotens verbi carnem fieri; edi, ac non cosumi; eo quod Christus erhi occisus fuerit, sit resuscitatus. Eundem edi per particulas, nihilominus integrum manere & perfectum: integrum in cælo, & integrum in te.

VII. Sumto in hunc modum inter eundum pane & vino ad suum quisque locum. si vult, reueritur, & argenti non nihil in peluum conicet, aut, ut postea est introducatur in ima parte mensæ deponit, ad distribuendum pauperibus. Quod si Minister numerosam prolem haberet (vt est id genus hominum in propagando genere humano plerumque felix) tunc & ipse partem ex Eleemosyna illa capit: neque enim potest melius charitas locari. In genua procumbere in hac actione nemo audet, & ne quidem deuoti apimi aut religionis gestum speciem vel aliquam p̄ se ferre. Vnde quum aliquando Dominus de la Force, ex familia Caumontiorum, pater eius qui nunc in Beneartia gubernationi præstet, sumta Cœna, in angulo horrei in genua procidisset, orans, tamquam crasto admisso errore, iussus est surgere. Versabatur illi in memoria vetus illa pietas, quam in Ecclesia, paulo ante à se relicta, viderat: sed non effugit reprehensionem. Minister enim, postquam reuersum cum

in locum suum, prouolutum in genua, ex seniore cognovit, alta voce in clamans, *Surge, Domine; surge,* inquit, scandalum præbes corui. Et ille miser paruit, miratus tamen, prohiberi se Deum inuocare. Num vero errornes miserrimi, Catholicorum in percipienda sacra Eucharistia, talis est pietas, qui reiunant, perseverant in oratione, in genua procedunt? Spernit namque Deum irreuerenter quisquis adorat. Lachrymis vultum rigant, pectus tundunt, & millo pietatis exercitijs rebellum carnem domant. Sic primi Christiani, vt Cyprianus in expositione Orationis Dominicæ affirmat, pectus persecutabant, peccata in eo latentia detestantes. Pectus enim cor & affectum significat; & quum is sit fons peccati, par est, vt ad elevationem Dei sui, honoriam hanc pœnam luat. Quid si quis apud vos id faceretis aut stoltus, aut vt loquar cum Caluinistis, hypocrita haberetur. Caluinus facetur, (a) de externis istis exercitijs, quæ in domo da carne occupantur, multa in veterum scriptis passim occurrente: Sed veniam præfatus, id, quod sentiat, dicendi, nimium eos ait minutis hisce rebus inhæsse: Omnes, inquit, video aut haec in parte lapsos esse, aut nimis aspere ac dure loquutos Catholici non manum extendunt, sed ore recipiunt, non panem, sed sub accidentibus panis, sanctum Corpus Creatoris, O miraculum, o bonitatem Dei, inquit D. Chrysostomus, qui in supernis assidet cum Patre, in momento manibus hominum contrectatur & datur volentibus recipere! Ad solum magni & supernaturalis huius mysterij nomen diaboli tremunt, Angeli tremunt, sapientes intellectus, & vox destituit eloquentes. Os illud aureum, decus Græciæ, ipsos Angelos in ipso momento consecrationis Altari affistere & adorandum Deum facies suas inclinare, multis admirandis visionibus confirmat. Solus Caluinista elato capite sine reverentia incedit, nec corpus prosternit, nec se humiliat, nulla cernitur in ipso corporis inclinatio, nulla submissio coram Domino suo, in cuius tamen fidem & obsequium non solum anima deuouere se debet, sed etiam corpus, lingua, os, oculi, manus, genua, & omnia denique membra unanimiter consensem suum testari in agnoscendo Creatore, Redemptore & Seruatore suo, tanquam eo, qui mirabiliter in ipsis operatur omnia illa dona & benedictiones, quibus in hoc mundo perficiuntur, & in altero, & quidem perfectius multo, per-

a lib.3. Inf. cap. 4. fol. 38.

frui

frui desiderant. In ingenti ista & vasta mole totius huius Vniuersi, nulla pars est, nec maxima nec minima, quæ Maiestatem diuinam non aliqua ratione adoret, quæ bonitatis illius testimonium aliquod illustre nō reddat, & quæ laudibus eius Hymnum aliquem suo quodam modo non decantet. Omnia exæcta huius manus opera eam agnoscunt nec quisquam fuit tanta infidelis Paganus qui non per ea potuisse ad opificis cognitionem adduci. Hæc sunt diplomata, hi veteres tiruli, hæc documenta, quæ nulla fraus, nulla vis, nulla tyrannisa bolere aut infirmare valeret: quæ nos conuincunt, quantum illi debeamus. hæc clamant, omnia ab ipso esse, quæ possidemus, ipsius bonorum nos esse vñfructarios, ipsius manere proprietatem quamvis utilitas ad tempus nostra videatur. Et tamen tu solus & præx fidei Calvinista (nec enim alio te possum appellare nomine) quoniam verbis Christi tui fidem adhibere non vis, immotus permanebis, nec vñlo signo Dëum tuum adorabis, in illo præsertim actu Religionis tuæ maxime solenni, vbi saltem Fide illum recipis. Sed erro, forte. Nam cui honorem exhibeat in sacris suis Calvinista? Num Deo? at ip[s]is præsens non adest: Cœlo affixus est, ibi sumitur, illuc scalis fidei ascendunt. Nihil est apud illos sanctum, omnia profana: Panis, panis est, prætereaque nihil. Ille certe panis non est, quem D. Cyprianus non effigie, sed natura mutatum, & omoipotentia Dei factum carnem dicit. Et nihil tamen minus in Orthodoxo suo (quamquam dicit caussa) protestantur, Ecclesiam suam temper docuisse, quod oporteat Sacraenta, hoc est, Corpus & Sanguinis Christi sacra symbola, revereri, honorare & adorare, non tamen eiusmodi honore, reverentia & adoratione, quæ soli Deo debeantur, sed tali cultu, qualis contentit rebus religiosis & sacris, & qualis Regibus, Principibus & Magistratibus exhiberi solet. Hoc igitur quum dicat Orthodoxus vester, quid est, cur nostras salutations, reverentias & corporis prostraciones, idolatriam appetitis? Cur inquit Beza? Ex Augustino apparet, sui temporis fideles adorauisse Christum in mysteriis Cœnæ, at nos satis esse censemus ab huic modis externa adoratione abstinere.

IX. Hoc habent communè omnes, quæ vñquam extiterunt, sectæ, vt sint inter se diuisæ, & frequenter inuicem discrepant, quemadmodum de Nouatianis scribit D. Ambrosius, & de Pelagianis S. Augustinus. Idem videlicet in nostri temporis Lutheranis & Calvinistis. Illi, Catholicos imitari,

flexis genib[us] Sacramentum recipiunt, immo etiam confitentur Sacerdotibus suis & Ministris: Realem quoque Corporis præsentiam non minus agnoscunt Pastores, ait in visitatione Saxonica Lutherus, docent populum, quantum sit peccatum, sanctissimum hoc Sacramentum, quo sacram Christi Corpus sacerdos distribuit, non honorare. Cum omni honore adorandum est venerabile hoc Mysterium. Idem discipuli eius scripsérunt, Westphalus, Heshusius, Chemnitius, qui Calvinistas, tamquam Arrianos & Nestorianos, detestantur, & Cœnam eorum Deambulatoriam per ludibrium appellant. Nam erecto corpore, & velut deambulantes ad eam accedunt, ideoque Partipareticam libenter eam uncupauerim. Verum omnino quum non modo animarum, sed corporum quoque creator sit Deus, idcirco obstricti sumus, ut Patrum nonnemo loquutus est, humiliare & spiritus & corpora, quotiescumque ad implorandum auxilium, aut ad participanda mysteria eiusdem ipso comparemus: Nam ut ad Deum ascendamus, descensu opus est; & ut tangamus Colum, terram pulsare oportet. Et certe ut attollatis ad Deum, primus gradus est, te ipsum humiliare. Et quamvis in ijs actionibus, quæ sunt in domo Dei peragendas, præcipuæ partes sint animæ, est tamen etiam corporis compositio in iisdem non parum necessaria. Nam huius externa teuenteria excitat illius internam. Nimirum certe coram Deo sese humiliasse nemo gloriari potest, præsertim in magno hoc mysteriorum mysterio, vbi id agitur, ut vnum cum ipso sumamus. Et ea est alioquin naturæ nostræ infimitas, ut hac in te semper aliquis in nobis inventetur defectus, dum nos cupimus acceptos efficeri illi, qui veræ humilitatis viam nobis prævivit, quum omnis nostra etiam maxime submissa humiliatio, non nihil ramen habeat adhuc mundanæ gloriolæ. Qua de re elegantissimam similitudinem nobis reliquit Episcopus Arelatensis (b) qui virie ante annos mille. Quemadmodum, inquit, si quis de fronte alicuius limpidissimi, in medio herbærum florumque securientis, crystallina aqua cupit bibere, eum oportet inclinare se, & ad hauriendam aquam demittere ita qui ad te venit, o viue & clarissime fons gratia. Servator meus, nisi incuruerit se & cum humilitate submitat, impossibile est ut vel labia sua madefaciat. Merito igitur deridentur a Lutheranis Calvinistæ: neque enim par est hoc modo coram Deo comparere.

b Cesarius homilia 30.